

Spis treści:

[Multimedialna Encyklopedia Powszechna](#)

[Demo w Internecie](#)

[Fogra](#)

[Jak to zrobić?](#)

[Wymagania sprzętowe](#)

[Grafika](#)

© Copyright 1997 by "Fogra" Oficyna Wydawnicza

Multimedialna Encyklopedia Powszechna

"Multimedialna Encyklopedia Powszechna" to dzieło w całości polskie, oparte na ["Popularnej Encyklopedii Powszechniej"](#). Jest największą polską encyklopedią multimedialną dostępną na rynku.

Twórcy Multimedialnej Encyklopedii Powszechniej

Koncepcja całości:

Jarosław Czopek, Wojciech Słowakiewicz, Piotr Turkot

Oprogramowanie:

Doctor Q Sp. z o.o. - Ryszard Tokarski, współpraca Wojciech Słowakiewicz

Część tekstowa:

Ada Anczykova, Wojciech Adamski, Krzysztof Baczkowski, Michał Baczkowski, Jarosław Balon, Marian Barczyński, Stanisław Belniak, Olgierd Billewicz, Julian Blicharski, Jadwiga Bogdaszewska-Czabanowska, Anita Bokwa, Ryszard Borowiecki, Andrzej Budziszewski, Marek Bukowski, Bartłomiej Cetera, Władysław Roman Dąbrowski, Jan Dziura, Marian Dziwisz, Andrzej Falniowski, Jacek Foltyn, Janina Glazur, Joanna Głowacka, Julian Godlewski, Mieczysław Goldszajn, Przemysław Gryc, Andrzej Jaki, Anna Jamróż, Ryszard Kołtun, Maria Kózka, Bogdan Kras, Ryszard Kras, Jerzy Kunz, Jan Kuś, Mirosław Kwieciński, Maria Lankosz-Mróż, Jerzy Łątka, Magdalena Łyko, Joanna Maciąg, Elżbieta Maciejowska, Stanisław Maciejowski, Wojciech Maciejowski, Roman Marcinek, Janusz Marcinkiewicz, Jan Masłowski, Andrzej Matlak, Janusz Mentel, Joanna Miklaszewska, Jerzy Wojciech Mietelski, Michał Marek Mietelski, Józef Mitka, Tadeusz Niedźwiedzki Aleksander Niweliński, Kazimierz Nowacki, Andrzej Olech, Magdalena Olkuśnik, Janusz Pach, Jan Pieszczechowicz, Katarzyna Piotrowicz, Paweł Podrecki, Leszek Polony, Artur Popławski, Jan Poprawa, Tomasz Pyziół, Stefania Poznańska, Władysław Przekłasa, Zdzisław Przybytkiewicz, Tomasz Pyziół, Waldemar Rakoczy, Halina Rembiesowa, Dariusz Rywczak, Stanisław Skrzek, Bronisław Smykała, Sławomir Smykała, Anna Stafiej, Jerzy Stępień, Mirosława Stępień, Marek Sych, Anna Szaleńcowa, Ała Szynalska-Sarachanowa, Adam Szymusik, Ewa Tiahnybok, Marek Tiahnybok, Maciej Tomaszewski, Robert Tomczyk, Łukasz Trzeciński, Grzegorz Urbanek, Bolesław Wiercioch, Andrzej Wojtusiak, Bogumił Woźniakowski, Zbigniew Wyszyński, Paweł Zagrodzki, Monika Zarębska, Alicja Zemanek, Bogdan Zemanek, Konrad Zub, Helena Żygulska-Mach.

Muzyka:

Sound-Pol, wybór Bartłomiej Gliniak, opracowanie techniczne Tomasz Gorajczyk

Lektor:

Łukasz Nowicki

Opracowanie głosu lektora:

Edward Kulka

Filmy:

Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych, wybór Jarosław Czopek, Piotr Turkot, opracowanie techniczne Zbigniew Lenard

Animacje komputerowe:

Zbigniew Lenard, Krzysztof Kiwerski, Krzysztof Kijak, opracowanie merytoryczne Wojciech Maciejowski, Jerzy Wojciech Mietelski, Michał Marek Mietelski, Paweł Zagrodzki

Hymny państwowe:

Bartłomiej Gliniak

Opracowanie graficzne:

Rafał Gadowski, Piotr Turkot, Studio OFF

Projekt pudełka: Rafał Gadowski, Krzysztof Tkaczyk - współpraca Bartosz Minkiewicz

Mapy i ilustracje:

Tomasz Domański, Rafał Gadowski, Michael Linden-Voernle - Niels Bohr Institute for Astronomy, Physics and Geophysics Astronomical Observatory, Jerzy Wojciech Mietelski, Elżbieta Nowotarska, Jacek Słowiński, Krzysztof Tkaczyk, Paweł Zagrodzki, Monika Zarębska

Komputerowe opracowanie tekstu:

Dariusz Czopek, Julita Czopek, Tomasz Domański, Anna Kłeczek, Bartłomiej Litak, Marek Markuc, Magdalena Maziarczyk, Sylwia Milczanowska-Przysłupska, Andrzej Najder, Dobromir Nowak, Jacek Słowiński, Michał Staniaszek, Joanna Szczepanek, Piotr Ślusarczyk, Agnieszka Tynor, Agnieszka Wantuch, Dorota Wojton, Monika Zarębska, Robert Żmijewski

Korekta:

Wojciech Adamski, Krystyna Dębska-Soja, Anna Jamróz, Barbara Kiedrzycka-Szatko, Maria Klich, Katarzyna Krzemuska, Aurelia Nowak, Magdalena Olkuśnik, Jan Pieszczechowicz, Ała Sarachanowa-Szynalska, Zofia Szymecka, Elżbieta Wójcik

Zdjęcia:

wybór i opracowanie Andrzej Najder, autorzy: Corel Stock Photo Library 1 i 3, Jarosław Czopek, Julita Czopek, Ludwik Czopek, Jan Dziura, Gazeta Wyborcza, Instytut Geografii Uniwersytetu Jagiellońskiego (IGUJ), Anna Jamróz, Wojciech Kurtyka, Maria Lankosz-Mróż, Marek Markuc, Andrzej Mróż, Andrzej Najder, Jerzy Najder, Tadeusz Piasecki, Paula Rettinger, Wojciech Słowakiewicz, Anna Szaleńcowa, Henryk Szaleniec, Maciej Szaleniec, Piotr Turkot, Monika Zarębska, Maciej Zybala, Robert Żmijewski.

Popularna Encyklopedia Powszechna

Podstawą tekstową do opracowania Multimedialnej Encyklopedii Powszechnej [Fogry](#) jest dwudziestotomowa "Popularna Encyklopedia Powszechna", która jest nowoczesnym i oryginalnym kompendium wiedzy, obejmującym również najnowsze wydarzenia.

Jej przygotowanie pochłonęło kilka lat pracy zespołu wybitnych i uznanych specjalistów, profesorów akademickich, pracowników instytutów naukowych i muzeów oraz pasjonatów i hobbystów o nieprzeciętnej znajomości tematu.

Wydawnictwo zawiera wyczerpujące informacje m.in. z geografii, literatury, historii, fizyki, chemii, matematyki, biologii, poszerzone o wiadomości z zakresu medycyny, muzyki, sportu, prawa czy ekonomii.

Wiele haseł Encyklopedii będzie przydatnych dla hobbystów i pasjonatów z takich dziedzin, jak np.: myślistwo, wędkarstwo, literatura science fiction, film, teatr, sztuka kulinarna, informatyka, muzyka młodzieżowa, żeglarstwo.

Bogaty zbiór map, rycin i kolorowych fotografii przedstawia świat fauny i flory, dzieła sztuki, architekturę, krajobrazy oraz najnowsze osiągnięcia techniki.

"Popularna Encyklopedia Powszechna" jest wydana w twardej, skóropodobnej, czerwonej oprawie ze złotymi tłoczeniami. Wysoka jakość druku i papieru czyni ją edycją ekskluzywną.

Dodatkowe sześć tomów zawierać będzie nowoczesne opracowanie atlasu geograficznego świata pt. "Przeglądowy Atlas Świata". Jest to dzieło opracowywane przez naukowców Instytutu Geografii Uniwersytetu Jagiellońskiego pod kierownictwem prof. dr. hab. Rajmunda Mydela i dr. hab. Jerzego Grocha. Zawiera m.in. 150-170 map ogólnogeograficznych i tematycznych opracowywanych na podstawie zdjęć satelitarnych. Pierwszy tom będzie prezentacją Afryki.

"Fogra" Oficyna Wydawnicza

Kraków, ul. Piłsudskiego 19
31-110 Kraków
POLAND
www: www.fogra.com.
E-mail: fogra@fogra.com

Jesteśmy wydawnictwem młodym, ale prężnym, które w krótkim czasie okrzepło i podjęło ambitne zadanie publikowania cieszącej się powodzeniem i uznaniem ["Popularnej Encyklopedii Powszechnej"](#) oraz [Multimedialnej Encyklopedii Powszechnej](#).

Pragniemy popularyzować wiedzę na wysokim poziomie, a jednocześnie w sposób atrakcyjny dla Czytelnika. Współpracujemy ze środowiskiem akademickim Krakowa - jednego z głównych ośrodków naukowo-kulturalnych, nie tylko w Polsce, ale również w Europie Środkowej.

Naszą następną pozycją będzie "Przeglądowy Atlas Świata". Sześciotomowy atlas geograficzny, w którym zostanie dokonany wyczerpujący opis kontynentów naszego globu, a także aktualnych problemów świata.

W naszych planach wydawniczych znajduje się m.in. dziesięciotomowa historia Polski, pisana przez wybitnych profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego, która będzie kompetentnym i nowoczesnym opracowaniem, ujmującym dzieje w perspektywie dobiegającego końca XX wieku.

Demo w Internecie

Po połączeniu się ze stroną **www.fogra.com.pl** można zapoznać się z internetową wersją demonstracyjną Multimedialnej Encyklopedii Powszechnej. Zawiera ona 100 przykładowych haseł.

Prosimy o przesyłanie wszystkich uwag i problemów związanych z działaniem programu na adres:
E-mail: **fogra@fogra.com.pl**

Minimalne wymagania Multimedialnej Encyklopedii Powszechnej

komputer zgodny z IBM PC

procesor 386DX

8 MB pamięci RAM

karta wideo SVGA (256 kolorów)

stacja CD-ROMx2

mysz

karta dźwiękowa i głośniki (opcjonalnie)

system Windows 3.1x, 95

Jak to zrobić?

[Poszukać hasła](#)

[Szukanie zaawansowane](#)

[Skasować zadane warunki](#)

[Obejrzeć zdjęcia, ilustracje odtworzyć muzykę, filmy, animacje](#)

[Wydrukować](#)

[Kopiować](#)

[Wrócić do hasła](#)

[Zmiana wielkości zdjęcia, rysunku i filmu](#)

[Poruszać się po spisie treści](#)

[Klawisze ekranu głównego](#)

Klawisze ekranu głównego

[Klawisz Szukaj](#)

[Klawisz Zobacz też](#)

[Klawisz Media](#)

[Klawisz Drukuj](#)

[Klawisz Opcje](#)

[Klawisz Wróć](#)

[Klawisz A-Z](#)

[Klawisz Galeria](#)

[Klawisz Drzewo wiedzy](#)

[Klawisz Sławni ludzie](#)

[Klawisz Monumenty świata](#)

[Klawisz Pomoc](#)

Klawisz A-Z

Główną częścią encyklopedii jest program **A-Z**. Umożliwia on korzystanie z jej części tekstowej. Pomagają w tym klawisze w prawej górnej części ekranu: [Szukaj](#), [Zobacz też](#), [Media](#), [Drukuj](#), [Opcje](#), [Wróć](#).

Galeria

GALERIA to program umożliwiający zapoznanie się z mediami zamieszczonymi w Encyklopedii. Są to [FOTOGRAFIE](#), [FILMY](#), [DŹWIĘKI](#), [MAPY](#), [TABELE](#) i [ILUSTRACJE](#).

Program daje możliwość wyboru mediów, z których chcemy skorzystać - np. jeżeli ktoś chce tylko słuchać muzyki, powinien kliknąć jeden raz na napis DŹWIĘKI w dole ekranu. Zostanie on otoczony białą ramką, a komputer wybierze hasła zawierające muzykę.

W prawym dolnym rogu pojawia się napis "Zobacz hasła", po kliknięciu na niego komputer poda listę haseł związanych z danym dźwiękiem, fotografią czy filmem. Po jednokrotnym kliknięciu na wybrane hasło zostanie ono wyświetlone. Po jego przeczytaniu można powrócić do oglądania mediów klikając na klawisz GALERIA.

Drzewo wiedzy

DRZEWO WIEDZY to program składający się z 3 podprogramów: [KULTURY STAROŻYTNE](#), [FIZYKA](#), [CHEMIA](#).

[KULTURY STAROŻYTNE](#) to podprogram, który pozwala na podróż w czasie i obserwowanie zmian, jakie następowały w rozmieszczeniu starożytnych kultur w rejonie basenu Morza Śródziemnego oraz w Azji i Ameryce.

Po wybraniu interesującego nas rejonu i okresu, komputer wyświetli na ekranie mapkę z ilustracjami przypisanymi do konkretnych miejsc. Należy kliknąć jeden raz na interesującą nas fotografię. Zostanie wyświetlona krótka informacja o wybranej kulturze. Na jej końcu kolorem bordowym podane są hasła rozszerzające tę wiedzę. Po jednym kliknięciu na bordowy napis komputer wyświetli pełną informację. Po jej przeczytaniu można wrócić do mapki naciskając klawisz **DRZEWO WIEDZY**.

[FIZYKA](#) to podprogram wprowadzający w świat fizyki. Umożliwi podróż przez wszystkie działy fizyki - od przedklasycznej, przez klasyczną, do współczesnej.

Wyboru interesującego nas okresu dokonuje się klikając na okrągłe klawisze u dołu ekranu. Wybrany klawisz zostaje podświetlony, a na ekranie pojawiają się trzej fizycy oraz krótki opis ich odkryć. Można rozszerzyć wiedzę na temat postaci lub odkryć klikając na nie jeden raz. Na ekranie zostanie wyświetlona pełna informacja, po jej przeczytaniu można wrócić do podprogramu FIZYKA naciskając klawisz **DRZEWO WIEDZY**.

[CHEMIA](#) to podprogram wprowadzający w świat chemii. Umożliwia podróż przez wszystkie działy chemii - od teorii Empedoklesa po łańcuchową reakcję polimerazy.

Wyboru interesującego nas okresu dokonuje się naciskając kwadratowe klawisze na dole ekranu. Wybrany klawisz zostaje podświetlony, a na ekranie ukazują się opisy i ikonki wyjaśniające w skrócony sposób poszczególne odkrycia w dziedzinie chemii. Można rozszerzyć wiedzę na ich temat klikając na nie jeden raz.

Na ekranie zostanie wyświetlona pełna informacja. Po jej przeczytaniu można wrócić do podprogramu CHEMIA klikając na klawisz **DRZEWO WIEDZY**.

Drugą częścią podprogramu [CHEMIA](#) jest **Okresowy Układ Pierwiastków**. Po kliknięciu na niego program wyświetli tabelę zawierającą wszystkie pierwiastki. Po kliknięciu na wybrany pierwiastek program wyświetli pełną informację na jego temat.

Aby powrócić do **Okresowego Układu Pierwiastków** należy kliknąć na klawisz [Drzewo wiedzy](#)

Sławni ludzie

SŁAWNI LUDZIE to program podzielony na 4 części: [ARTYŚCI](#), [NAUKOWCY](#), [PODRÓŻNICY I ODKRYWCY](#), [POSTACIE HISTORYCZNE](#). Każda z tych części podzielona jest na ŚWIAT i POLSKĘ.

Wyboru dokonuje się klikając jeden raz na mapę Polski lub świata. Na ekranie ukazują się postacie. Należy kliknąć jeden raz na interesującą nas fotografię. Zostanie wyświetlona krótka informacja o wybranej postaci. Na jej końcu kolorem bordowym podane są hasła rozszerzające tę wiedzę. Po jednym kliknięciu na bordowy napis komputer wyświetli pełną informację. Po jej przeczytaniu można wrócić do mapki naciskając klawisz **SŁAWNI LUDZIE**.

Podprogram prezentuje jedynie najważniejsze postacie. Pełne informacje o wszystkich sławnych ludziach znajdujących się w encyklopedii zawarte są w części [A-Z](#)

Monumenty świata

MONUMENTY ŚWIATA to program podzielony na 3 części: [MONUMENTY ARCHITEKTURY](#), [CUDA PRZYRODY](#), [SIEDEM CUDÓW ŚWIATA](#).

Wyboru dokonuje się klikając jeden raz na wybrane zagadnienie. Na ekranie ukazują się zdjęcia związane z konkretnymi miejscami na Ziemi. Należy kliknąć jeden raz na interesującą nas fotografię. Zostanie wyświetlona krótka informacja. Na jej końcu kolorem bordowym podane są hasła rozszerzające wiedzę. Po jednym kliknięciu na bordowy napis komputer wyświetli pełną informację. Po jej przeczytaniu można wrócić do mapki klikając na klawisz **MONUMENTY ŚWIATA**.

Podprogram prezentuje jedynie niektórych monumenty. Pełne informacje na ten temat znajdują się w części [A-Z](#)

Pomoc

POMOC to program zawierający wszystkie informacje potrzebne do pełnego wykorzystania wiedzy zawartej w Encyklopedii. Wywołuje się go klikając na klawisz **POMOC**.

Szukanie hasła

Aby znaleźć interesujący nas temat, należy znajdować się w części **A-Z** encyklopedii i wcisnąć klawisz **SZUKAJ**. W lewym górnym rogu, na żółtym tle pojawi się migający kursor. Należy wpisać cały wyraz lub kilka pierwszych liter szukanego hasła. Zostanie ono podświetlone na niebiesko. Wystarczy wcisnąć Enter lub kliknąć lewym klawiszem myszy jeden raz na podświetlony wyraz, a na ekranie pojawi się szukane hasło.

Można również wykorzystać [szukanie zaawansowane](#).

Szukanie zaawansowane

Można również używać zaawansowanych opcji poszukiwania ([Dziedzina](#), [Położenie](#), [Media](#), [Szukanie słów](#), [Czas](#)) dowolnie je składając. Wybierając np. dziedzinę *Państwa* i położenie *Europa* otrzymamy listę wszystkich państw europejskich. Warunki zadane powyższymi 5 klawiszami można skasować klawiszem [Wyczyść](#).

Dziedzina

Jeżeli ktoś chce np. poszukać tylko rzek, powinien kliknąć na klawisz **SZUKAJ**, następnie na klawisz **DZIEDZINA** - na ekranie zostanie wyświetlona lista 7 dostępnych dziedzin (*Geografia, Nauki ścisłe, Nauki przyrodnicze, Nauki humanistyczne, Historia, Kultura i sztuka, Sport i hobby*). Dalej należy kliknąć na napis Geografia, z podanej listy tematów wybrać rzeki i kliknąć na klawisz OK.

Program zbuduje listę wszystkich rzek uwzględnionych w Encyklopedii. Podobnego zawężenia można dokonać przy każdej z dostępnych dziedzin. Można również wybrać kilka zagadnień z kilku różnych dziedzin, np. rzeki, film i żeglarstwo.

Położenie

Klawisz **POŁOŻENIE** daje możliwość zawężenia listy wyszukiwanych haseł do interesującego nas regionu lub kilku regionów. Jeżeli chcemy np. szukać tylko rzek europejskich, należy kliknąć na kwadrat przy napisie REGIONY, z podanej listy wybrać Europę i kliknąć na klawisz OK.

Jeżeli interesują nas rzeki np. tylko z Polski, należy kliknąć na kwadrat przy napisie PAŃSTWA. Program wyświetli listę państw. Należy kliknąć na żółte pole nad tą listą i wpisać Polska, a następnie jeden raz kliknąć na interesujący nas kraj, zostanie on podświetlony na niebiesko. Następnie należy kliknąć na klawisz OK znajdujący się w prawym dolnym rogu okna WYSZUKIWANIE. Program zbuduje listę wszystkich polskich rzek znajdujących się w Encyklopedii.

Można wyszukiwać rzeki lub inne interesujące nas tematy z jednego lub więcej państw jednocześnie. Jeżeli wybraliśmy kilka państw i z jakiegoś powodu chcemy wyłączyć z poszukiwań jedno lub kilka z nich, należy kliknąć na nie jeden raz tak aby zniknęło niebieskie podświetlenie, a następnie kliknąć na klawisz OK.

Opcje

Klawisz **OPCJE** pozwala zmienić wielkość czcionki. Należy kliknąć na pole, w którym wyświetlana jest liczba 100 i zmienić ustawienie wg własnego upodobania. Można zmienić wielkość czcionki tekstu i podpisu pod mediami niezależnie od siebie.

W lewym dolnym rogu znajduje się mały kwadrat. Po kliknięciu na niego włączamy lub wyłączamy wyświetlanie winiety tytułowej.

Kwadrat zatytułowany maksymalna liczba sortowanych haseł określa liczbę haseł (do 16 000), które mogą być posortowane jednorazowo po dokonaniu zawężenia klawiszem [Dziedzina](#).

UWAGA !

Ustawienie maksymalnej ilości sortowanych haseł na więcej niż 10 000 może spowodować konieczność oczekiwania na listę przez kilka minut.

Wróć

Klawisz **WRÓĆ** znajdujący się w prawej górnej części ekranu A-Z umożliwia powrót do poprzedniego hasła (działa tylko w programie A-Z).

Media

Klawisz **MEDIA** pozwala wybrać hasła z którymi związane są media (*Dźwięk, Film, Fotografia, Mapy, Tabele i wykresy*). Jeżeli chcemy wybrać np. hasła ilustrowane materiałem filmowym, należy kliknąć na napis Film (zostanie on otoczony czarną ramką), a następnie wcisnąć klawisz OK.

Program wyświetli listę haseł zawierających filmy. Można wybrać kilka różnych mediów, np. filmy, zdjęcia i dźwięki. Jeżeli chcemy zrezygnować z wyświetlania któregoś z uprzednio wybranych mediów, należy jeden raz kliknąć na jego nazwę, tak aby zniknęła czarna ramka. Następnie należy kliknąć na klawisz OK.

Szukanie słów

Klawisz **SZUKANIE SŁÓW** pozwala wyszukiwać pojedyncze słowa w Encyklopedii. Po naciśnięciu klawisza pojawią się trzy żółte pola. Szukany wyraz należy wpisać w pierwsze pole od góry i kliknąć na klawisz OK. Np. wpisując Pan Tadeusz otrzymamy listę 9 haseł. Będą to: autor dzieła - Adam Mickiewicz, osoby, które brały udział w ekranizacji, krytycy literatury oraz hasło Epos.

Można również wykorzystać funkcje logiczne, np. w następujący sposób: wpisać Pan Tadeusz w pierwsze żółte pole od góry, następnie kliknąć na literkę "i" znajdującą się pod tym polem, zostanie ona otoczona czarną ramką. W środkowe żółte pole wpisać słowo aktor, a następnie kliknąć na klawisz OK. Komputer wyszuka hasła zawierające jednocześnie słowa Pan Tadeusz i aktor. W efekcie otrzymamy listę 3 haseł. Będą to nazwiska aktorów biorących udział w ekranizacji Pana Tadeusza. Można dodać jeszcze trzecie słowo i zmienić warunek logiczny z "i" na "lub" bądź "nie".

Przy wyszukiwaniu można użyć gwiazdki * lub ?, pozwoli to na wyszukanie wszystkich odmian danego słowa, np. wpisując kosmos* wyszukamy hasła zawierające słowa kosmos, kosmosu, kosmosem, kosmosie itd.

Można również wpisać np. b*d, komputer wyszuka wszystkie wyrazy zaczynające się na b i kończące się na d. Jeżeli chcemy określić długość szukanego wyrazu, należy np. wpisać b??d, komputer wyszuka wszystkie hasła zawierające czteroliterowe wyrazy zaczynające się na b i kończące się na d, natomiast wpisując no?a wyszukamy m.in. hasła noga, nowa itd., będą to wszystkie wyrazy czteroliterowe zaczynające się na no i kończące się na a. Jest to opcja niezwykle przydatna przy układaniu i rozwiązywaniu krzyżówek.

Czas

Klawisz **CZAS** pozwala zdefiniować okres, który nas interesuje. Można to osiągnąć na dwa sposoby:

- 1) wpisać ręcznie czas w żółte pola, które pojawiają się po naciśnięciu klawisza CZAS, zaznaczając, czy interesuje nas okres p.n.e. czy n.e.
- 2) wybrać interesujący nas okres z podanej listy klikając jeden raz na interesujący nas okres, np. Starożytność czy Średniowiecze.

Po dokonaniu wyboru należy kliknąć na klawisz OK.

Wyczyść

Klawisz WYCZYŚĆ pozwala skasować warunki zadane klawiszami Dziedzina, Położenie, Media, Szukanie słów, Czas. Można tego dokonać na dwa sposoby:

- 1) można skasować wszystkie warunki wciskając czerwony klawisz WYCZYŚĆ;
- 2) można skasować wybrane warunki. Jeżeli wybraliśmy np. położenie, media i czas, można skasować np. media. Należy wcisnąć klawisz MEDIA. Komputer pokaże, które z mediów zostały wybrane. Jeżeli chcemy skasować jedynie niektóre, np. fotografie, należy na nie kliknąć, tak aby zniknęła czarna ramka, a następnie kliknąć na klawisz OK. Jeżeli chcemy skasować wszystkie media, należy kliknąć na klawisz MEDIA, następnie klawisz WYCZYŚĆ i na koniec klawisz OK.

Zobacz też

ZOBACZ TEŻ jest to klawisz uaktywniający się (litery zmieniają się z szarych na czarne), jeżeli z czytany właśnie hasłem związane są inne hasła, poszerzające wiedzę. Po jego naciśnięciu komputer podaje listę tych haseł. Aby wybrać jedno z nich, należy na nie kliknąć jeden raz.

Media

MEDIA jest to klawisz uaktywniający się (litery zmieniają się z szarych na czarne), jeżeli z czytanim hasłem związane są jakieś media. Po jego naciśnięciu komputer podaje ich listę. Można je wywołać klikając na nie jeden raz.

Szukanie mediów

Aby poszukać mediów (fotografii, filmów, map, dźwięków) należy znajdować się w części **Galeria** encyklopedii. Po przejściu do listy wystarczy wpisać kilka pierwszych liter szukanego wyrazu. Wybrany element pokaże się automatycznie.

Można zawęzić listę mediów przez zaznaczenie odpowiedniej ikony w prawej dolnej części ekranu.

Hasel zawierających media można również szukać przez klawisz **Szukaj** w części **A-Z** encyklopedii i wybranie klawisza **Media**.

Drukowanie

Drukowanie tekstu

Aby wydrukować hasło należy znajdować się w części **A-Z** encyklopedii i nacisnąć klawisz **Drukuj**.
Możliwe są dwie opcje:

- a) wydrukowanie hasła w całości - należy kliknąć na klawisz DRUKUJ, zaznaczyć kwadrat *Całe hasło* i kliknąć na klawisz OK
- b) wydrukowanie fragmentu hasła - należy zaznaczyć myszką wybrany fragment hasła kliknąć na kwadrat *Wybrany fragment* i wcisnąć klawisz OK.

Zdjęcia oraz stop-klatki filmów i animacji można wydrukować [kopiując](#) je do innego programu.

Kopiowanie

Program umożliwia **KOPIOWANIE** hasła lub zdjęcia do innego programu:

- 1) kopiowanie hasła - należy zaznaczyć myszką część lub całe hasło, spowoduje to automatyczne skopiowanie go do schowka. Po przejściu do innego programu np. edytora tekstów, należy wcisnąć klawisze CTRL+V;
- 2) kopiowanie zdjęcia - należy kliknąć na nie prawym klawiszem myszy i wybrać opcję kopiuj do schowka. Po przejściu do innego programu, np. programu graficznego lub edytora tekstów, należy wcisnąć klawisze CTRL+V;
- 3) kopiowanie stop-klatek filmów lub animacji - należy przesunąć suwak przewijania filmu do miejsca, które nas interesuje. Po wczytaniu się ustawionej klatki postępować jak przy kopiowaniu fotografii.

Zmiana wielkości zdjęcia, rysunku i filmu

Należy najechać kursorem myszki na zdjęcie, rysunek czy film i kliknąć lewym klawiszem. Nastąpi automatyczna zmiana wielkości.

Drugim sposobem jest najechanie kursorem na zdjęcie, rysunek czy film i kliknąć prawym klawiszem. Na ekranie zostanie wyświetlona lista możliwych wielkości (1:1, normalny, maksymalny). Należy wybrać jedną z opcji klikając na nią jeden raz.

Spis treści

Po wywołaniu dużego hasła, np. państwa, epoki czy kontynentu, komputer wyświetla **SPIS TREŚCI** tego hasła. Jeżeli kogoś interesują tylko informacje turystyczne czy gospodarcze, powinien na nie kliknąć jeden raz w spisie treści, program wykona skok do zadanego miejsca.

Grafika

Aby w pełni korzystać z graficznej części Multimedialnej Encyklopedii Powszechnej, zalecane jest uruchomienie programu w trybie karty graficznej "high color" (64 tys. kolorów) lub "true color" (16 mln kolorów).

Program pracuje w rozdzielczościach 640x480, 800x600 punktów oraz wyższych. Jeżeli Twój komputer posiada kartę graficzną umożliwiającą wyświetlanie jedynie 256 kolorów, program dostosuje grafikę do możliwości komputera.

Wróć

Aby wrócić do ostatnio oglądanego hasła należy znajdować się w części **A-Z** encyklopedii i nacisnąć klawisz **Wróć**.

Można również przejść kilka haseł wstecz. Naciskając prawy klawisz myszy otrzymujemy listę przeglądanych haseł i możemy wybrać interesujący nas element.

